

WOJEWODA ŚLĄSKI

NP.11.4131.1.439.2023

Katowice, dnia 4 maja 2023 r.

Rada Gminy Radziechowy - Wieprz

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40), dalej jako "u.s.g."

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LX/393/23 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej na temat transplantacji wśród lokalnej społeczności, w całości, jako sprzecznej z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) dalej jako: „ustawa” w związku z art. 33 ust. 3 u.s.g.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 31 marca 2023 r. Rada Gminy Radziechowy - Wieprz podjęła uchwałę Nr LX/393/23 w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej na temat transplantacji wśród lokalnej społeczności, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 9 ust. 2 ustawy.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w całości z przyczyn opisanych poniżej.

Na podstawie przedmiotowej uchwały Rada Gminy merytorycznie rozpatrzyła petycję i postanowiła, że petycja nie zasługuje na uwzględnienie (§ 1 uchwały).

W uzasadnieniu do uchwały wskazano m.in.: *Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Wnioskowane przez wnoszącego petycję działanie w ocenie Rady Gminy Radziechowy-Wieprz nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy, w szczególności wynikających z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.*

Dodatkowo, z ustaleń organu nadzoru wynika, że petycja została skierowana do Rady Gminy Radziechowy - Wieprz w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności. W omawianej petycji poproszono o zamieszczenie informacji na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepu na stronie internetowej urzędu i/lub innych lokalnych środkach masowego przekazu.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy *Adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję.* Z kolei z art. 9 ust. 2 ustawy wynika, że *Petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.*

Badanie właściwości polega na ustaleniu czy zakres zadań lub kompetencji przypisanych adresatowi petycji na podstawie ustawy albo przekazania (właściwość delegacyjna) obejmuje sprawy będące przedmiotem petycji. Jeśli przedmiot petycji mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata, jest on podmiotem właściwym do rozpatrzenia petycji (J. Jaśkiewicz [w:] *Ustawa o petycjach. Komentarz*, LEX/el. 2015, art. 6). Powyższe znajduje również potwierdzenie w brzmieniu art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, który stanowi, że *przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających*

szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

W ocenie organu nadzoru istotą przedmiotowej petycji jest zamieszczenie określonych informacji na stronie internetowej urzędu gminy. Zgodnie z art. 33 ust. 3 u.s.g. kierownikiem urzędu jest wójt (burmistrz lub prezydent miasta). Tym samym do właściwości organu wykonawczego gminy należy rozstrzygnięcie w kwestii publikacji na stronie urzędu informacji objętych przedmiotową petycją. Należy przy tym nadmienić, że Rada zauważyła, że wnioskowane przez wnoszącego petycję działanie nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji rady gminy, mimo to przystąpiła do rozpatrzenia petycji w przedmiotowej sprawie.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy przedmiotową uchwałą naruszyła w sposób istotny art. 6 ust. 1 ustawy w związku z art. 33 ust. 3 u.s.g., co stanowi podstawę do wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego w całości.

Omawiane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy bowiem zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn.

akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

W świetle powyższego należy uznać, że stwierdzenie nieważności uchwały uchwały Nr LX/393/23 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej na temat transplantacji wśród lokalnej społeczności - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz

Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora

Wydziału Nadzoru Prawnego